

det, der vil opnaas ved dets Gennemførelse, er en i allerhøjeste Grad u selvstændig Husmandsstand. Lovgivningsmagtens Opgave er derimod — det gentager jeg — ikke at skabe en Række u selvstændige Mænd over hele Landet, men at træde hen til at gøre dem saa selvstændige som muligt.

Mine Hovedindvendinger mod Lovforlaget ere altsaa følgende: For det første, at det er uheldigt, at man ikke har spurgt Landarbejderne, dem, der ere mest interesserede i, hvorledes denne Lov kommer til at se ud; for det andet, at disse Jordlodder ere for smaa, og at de Folk, som komme i Besiddelse af dem, ikke ville kunne slabe sig hverken en selvstændig eller en lykkelig Fremtid; for det tredje, at de Billaar, man byder Arbejderne, ere meget for dyre, men da allerede flere ærede Talere have berørt dette, skal jeg paa dette fremrykkede Tidspunkt afholde mig fra at komme nærmere ind derpaa. Min fjerde Indvending og en Hovedindvending er denne, at man ikke styrker, men tværtimod, mener jeg, svækker Selvstændighedsfølelsen hos disse Personer, og endelig er min sidste og maaske væsentligste Indvending denne, at man udskyder dette store og vigtige Spørgsmaals Løsning i en længere Aarrække, hvis man vedtager denne Lov. Jeg har nu det Haab, at man ikke uden videre vedtager dette Lovforslag, og jeg haaber, at det i alt Fald vil komme til et Udvalg, hvor man kan forsøge at tage de værste Kanter af det.

Jeg skal da nu ligesom enkelte foregaaende Talere vende mig til selve Lovforlaget. De forskellige Paragraffer ere jo til Dels kritiserede — endogjaa temmelig grundigt —, jeg skal derfor paa dette fremrykkede Tidspunkt fatte mig meget kort. Udskillige have nævnt den Aldersgrænse, der er sat for at komme i Besiddelse af saadanne Huse. Jeg forstaaer ikke, hvorfor den er sat. Ærede Medlemmer ville jo have forstaaet, at jeg ikke betragter det som nogen særlig Lykke for en Mand at komme i Besiddelse af en saadan Huslod. Hvorfor skal man da indskrænke denne Mands Ret til at komme i Besiddelse deraf til kun at gælde, naar han ikke er over 45 Aar gammel? Ja, hvis man samtidig vil vedtage en Vending i Straffeloven, saaledes at den, der forfalder sin Døbefedel, ikke straffes, kunde jeg forstaa det; men ligesom den sidste ærede Taler ser jeg ikke nogen Grund til, at en Mand, fordi han er 46 Aar gammel, skulde være affaaeren fra at komme i Besiddelse af det Gode, Lovforlaget tilsigter. § 4 omhandler Størrelsen af Jordlodden. Jeg skal ikke opholde mig derved, men maa beklage, at det ærede Med-

lem fra Bælum synes at være saa overordentlig veltilfreds med de Lodder, som Lovforlaget stiller i Udfigt. Jeg forstaaer for Resten ikke denne Glæde, naar jeg sammenligner det ærede Medlems Udtalelser her med de Udtalelser, han fremkom med i Indledningen af sit Foredrag. § 6 tror jeg ogsaa er meget uheldig. Vedkommende Arbejder har jo ikke Spor af Sikkerhed for, at han vil komme i Besiddelse af en saadan Jordlod, som Lovforlaget omhandler; der kan endogjaa være temmelig stærk Mulighed for, at han ikke kan komme i Besiddelse af en saadan Jordlod. Hvis vedkommende ikke selv kan finde den, skal han henvende sig til Sogneraadet, som skal sætte sig i Bevægelse for at finde en saadan; men hvis det stønner, at der ikke er Trang til nogen, eller ikke finder en passende Jordlod, er han affaaeren fra at faa den. Her forekommer der mig at være en ret væsentlig Mangel, Retten til Ekspropriation. Det forekommer mig, at der er Jord nok her i Landet til langt flere Husmandslodder, end vi i Øjeblikket have Brug for. Jeg skal i første Række prædike . . . (En Stemme: prædike!), prædike — det kan det ærede Medlem selv besørge — jeg skal i første Række pege paa Præstegaardsjorderne. Her forekommer det mig, der er Jord nok for lange Tider, hvis man ikke vil gaa videre end til, hvad Loven tilsigter. Hvorfor ikke aabne vedkommende en Ret til at ekspropriere denne Jord, som i Virkeligheden ejes af Staten, hvis det ikke lykkes for vedkommende eller Kommunen at finde den eftertragtede Jord? Til § 7 har jeg en Bemærkning. Som allerede fra forskellige Sider fremhævet, stiller Ministeren den Fordring, at vedkommende, der har været saa heldig at finde en passende Jordlod, skal fremkomme med Planer og Tilbud. Jeg tror, at det vil være overordentlig uheldigt, om dette blev staaende i Loven. Det forekommer mig, at det maa staa vedkommende frit for selv at bygge sit Hus, idet han i de fleste Tilfælde vil kunne faa bygget langt billigere, end hvis han skal have en Haandværker eller en anden til at bygge det. Jeg er derfor fuldt ud enig i de Indvendinger, der ere gjorte med Hensyn til § 7. Til § 8 mener jeg, det burde føjes, at den Sum, der ikke var brugt det ene Aar, kunde komme til Anvendelse det næste. Hvor ringe Summen end er, selv de 1,300,000 Kr., som foreslaas anvendte fra Statskassens Side, vil denne næppe komme til Anvendelse i det første Aar, idet jeg nemlig ikke tror, at Arbejderne ville finde saa megen Lykke eller Betsignelse i denne Lov, at de ville forsøge paa at benytte den. Men hvis